

วิทยานิพนธ์เรื่อง	รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ แผนไทย
คำสำคัญ	การจัดการห่วงโซ่อุปทาน, การท่องเที่ยวเชิงการแพทย์แผนไทย, สมการโครงสร้าง
นักศึกษา	จิรวดี อินทกาญจน์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.วรพล วัฒนานนท์
หลักสูตร	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน
คณะ	วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาอุปทานของผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์แผนไทย 2) ศึกษาอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์แผนไทย และ 3) นำเสนอรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสำหรับการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์แผนไทย โดยการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพนำเชิงปริมาณ ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพจะเป็นการศึกษาอุปทานฯ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญด้านโลจิสติกส์, ด้านการท่องเที่ยว, ด้านแพทย์แผนไทย, ผู้ประกอบการด้านนวดไทย โรงแรมและบริษัททัวร์ สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ จะเป็นการศึกษาอุปสงค์ฯ ด้วยแบบสอบถาม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาใช้บริการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์แผนไทยจำนวน 400 คน แล้วใช้สมการโครงสร้างในการวิเคราะห์ข้อมูล สุดท้ายจึงนำข้อมูลทั้งสองส่วนมาทำการสนทนากลุ่มกับผู้ที่เกี่ยวข้องอีกครั้ง เพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสำหรับการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์แผนไทย

ผลการวิจัยพบว่า 1) การท่องเที่ยวเชิงการแพทย์แผนไทยมีอัตลักษณ์โดดเด่นในด้านสมุนไพรไทย ผลิตภัณฑ์ที่มาจากสมุนไพรและการนวดที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละภูมิภาค ปัจจัยด้านประสิทธิภาพด้านห่วงโซ่อุปทานเชิงท่องเที่ยว การบริการ ความมีเอกลักษณ์ สามารถเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขันมีความสอดคล้องกับการวิจัยเชิงปริมาณ ($\text{Chi-Square}/df = 1.619$) แต่ยังพบปัญหาจากความพร้อมของชุมชนในการบริหารจัดการ การประชาสัมพันธ์ และยังขาดความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบของหน่วยงานโดยมีลักษณะที่ต่างคนต่างทำ ส่งผลให้ขาดศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการ ซึ่งการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ระหว่างชุมชน ผู้ประกอบการในธุรกิจท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐและเอกชน และสถาบันการศึกษา จึงเป็นวิธีที่สามารถส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์แผนไทย และเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้เพิ่มมากขึ้น 2) การศึกษาอุปสงค์ได้นำเสนอในรูปแบบของปัจจัยเชิงสาเหตุด้านการจัดการห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์แผนไทยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ กิจกรรมในห่วงโซ่อุปทาน ประสิทธิภาพด้านห่วงโซ่อุปทานเชิงท่องเที่ยว การบริการ และความสามารถในการแข่งขัน โดยองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่สุด คือ ห่วงโซ่อุปทานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันด้านนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ โดยรูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์แผนไทยมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่า $\text{Chi-Square} = 71.228$, $\text{Chi-Square}/df = 1.619$, $(df) = 44$, $p = 0.006$, $GFI = 0.982$, $CFI = 0.996$, $NFI = 0.990$, $IFI = 0.996$, $AGFI = .950$, $RMR = .009$ และ $RMSEA = 0.36$ และ 3) รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานสำหรับการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์แผนไทย ประกอบไปด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ (1) กิจกรรมในห่วงโซ่อุปทาน ด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพร การขนส่งนักท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทรัพยากร เทคโนโลยีสารสนเทศและโครงสร้างองค์กร (2) การบริการ ด้านความไว้วางใจ สิ่งที่สามารถสัมผัสได้และการเอาใจใส่ (3) ประสิทธิภาพด้านห่วงโซ่อุปทานเชิงท่องเที่ยว ด้านการบริการลูกค้า ความปลอดภัยและความสามารถในการแข่งขัน (4) ด้านความได้เปรียบในการแข่งขัน ด้านราคา คุณภาพ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์และประสิทธิภาพ นอกจากนี้จากการประชุมกลุ่มผู้ประกอบการมีการเสนอแนวทางเพิ่มเติมอีก 3 ด้าน ได้แก่ 1) การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทางสังคมด้านแพทย์แผนไทย 2) การท่องเที่ยวเชิงกิจกรรมทางการแพทย์แผนไทย เพื่อความยั่งยืนทาง เศรษฐกิจ และ 3) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านสมุนไพรอย่างยั่งยืน

A THESIS TITLE	SUPPLY CHAIN MANAGEMENT MODEL OF THAI TRADITIONAL MEDICAL TOURISM
KEYWORDS	SUPPLY CHAIN MANAGEMENT, THAI TRADITIONAL MEDICINE TOURISM, STRUCTURAL EQUATION
STUDENT	JIRAWADEE INTAKARN
ADVISOR	WORRAPON WANGKANANON DR.
LEVEL OF STUDY	DOCTOR OF PHILOSOPHY DEPARTMENT IN LOGISTICS AND SUPPLY CHAIN MANAGEMENT
FACULTY	COLLEGE OF LOGISTICS AND SUPPLY CHAIN SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR	2021

ABSTRACT

The objectives of this study were to: 1) Research the supply of entrepreneurs in the Thai traditional medical tourism value chain, 2) Examine the demand for Thai traditional medical tourism value chain in Thailand, and 3) Create a value chain management model for Thai traditional medical tourism. Thai traditional medicine this research is mixed methods research. In the research section Qualitatively, It will be a study of supply with in-depth interview methods Using Purposive sampling, including logistics specialists, tourism, Thai traditional medicine, Thai massage entrepreneurs hotels and tour companies for quantitative research will be a study of demand with a questionnaire The sample of demand side group was 400, Thai tourists who came to use Thai traditional medical tourism and then use structural equations to analyze the data. Finally, both parts of the data were used to conduct group discussions with those involved again. Define a supply chain management model for tourism Thai traditional medicine

The results were show that: 1) Thai traditional medical tourism has a distinctive identity in terms of Thai herbs, herbal products and massages that are unique to each region. Efficiency factor in tourism logistics, service, uniqueness can increase competitive

advantage in accordance with quantitative research (Chi Square/df = 1.619), But still found problems from the readiness of the community to manage public relations and also lack of systematic connection of agencies with the characteristics that different people do as a result, there is a lack of potential in tourism and service development. Which grouping together and creating a network of cooperation in health tourism among communities Entrepreneurs in the tourism business government and private agencies and educational institutions Therefore, A method that can promote and develop Thai traditional medicine tourism. And reach tourists 2) the demand study was presented in the form of causal factors in management. The supply chain of Thai traditional medicine tourism that has an influence on Thai traditional medicine tourism consists of 4 factors: supply chain activities; Tourism logistics efficiency, service and competitiveness. The most important component is the information technology supply chain and affects the competitiveness of product innovation. The supply chain management model of Thai traditional medical tourism is harmonious with the empirical data, with Chi-Square = 71.228, Chi-Square/df = 1.619, (df) = 44, p = 0.006, GFI = 0.982, CFI = 0.996, NFI = 0.990, IFI = 0.996, AGFI = .950, RMR = .009 and RMSEA = 0.36 and 3) Supply Chain Management Models for Traditional Medical Tourism Thailand consists of 4 factors: 1) Activities in the supply chain herbal products tourist transport resource facility information technology and organizational structure 2) Service of Trust things that can be experienced and empathy 3) The efficiency of tourism logistics Customer Service Safety and Competitiveness 4) Competitive advantages, price, quality, product innovation and efficiency In addition, from the meeting of entrepreneurs, three additional guidelines were proposed for example 1) Thai traditional medicine social conservation tourism 2) Thai traditional medical activity tourism for economic sustainability and 3) sustainable herbal ecotourism.